

1

August

Fate smiled and destiny
laughed as she came to my cradle ...

*Rojenice so se nasmehnile in sojenice
zasmejale, ko so stopile k moji žibki ...*

Natalie Merchant: *Wonder (Čudo)*

Navaden

Vem, da nisem navaden desetletnik. Mislim, že res, da počnem navadne stvari. Jem sladoled. Vozim se s kolesom. Žogam se. Imam Xbox. Te zadeve me delajo navadnega. Najbrž. In počutim se navadnega. Na znotraj. Ampak vem, da navadni otroci ne plašijo drugih navadnih otrok, da ti na igriščih kriče bežijo proč. Vem, da v navadne otroke ne strmijo čisto na vsakem koraku.

Če bi našel čarobno svetilko in bi si lahko zaželel eno željo, bi si zaželel, da bi imel navaden obraz, ki ga ne bi opazil čisto nihče. Zaželel bi si, da bi se lahko sprehajal po ulici, ne da bi se ljudje naglo obračali proč, ko bi me zagledali. Takole mislim: Edini razlog, da nisem navaden, je to, da me nihče ne vidi kot navadnega.

Ampak na svoj videz sem se do zdaj že nekako navadil. Znam se pretvarjati, da ne opazim, kako se ljudje pačijo. To prav dobro obvladamo že vsi skupaj: jaz, mami, oči in Via. Naj se popravim: Vii to ne gre tako dobro od rok. Res ji gre na živce, kadar kdo naredi kaj nesramnega. Recimo, enkrat so se na igrišču neki starejši mulci nekaj oglašali. Pravzaprav sploh ne vem, kaj so se oglašali, ker jih sam nisem slišal, ampak Via jih je in se je začela dreti nanje. Takšna pač je. Jaz nisem takšen.

Via me nima za navadnega. Pravi, da me ima, ampak če bi bil navaden, ne bi čutila takšne potrebe po tem, da me zaščiti. Tudi mami in oči me nimata za navadnega. Imata me za izjemnega. Mislim, da sem jaz edina oseba na svetu, ki ji je jasno, kako navaden sem.

Saj res, ime mi je August. Ne bom opisoval, kakšen sem na pogled. Najbrž je huje od vsega, kar si sploh lahko zamislite.

Zakaj nisem šel v šolo

Naslednji teden grem v peti razred. Ker še nikoli nisem bil v pravi šoli, sem čisto do konca in totalna prestrašen. Ljudje mislijo, da ne hodim v šolo zaradi obraza, ampak to ni to. Krive so vse operacije, ki sem jih imel. Od rojstva kar sedemindvajset. Največje so se zgodile že pred mojim četrtem letom, zato se jih ne spominjam. Od takrat pa sem imel po dve ali tri operacije na leto (nekatero večje, druge manjše), in ker sem za svoja leta droben in imam še nekaj drugih medicinskih skrivnosti, ki jih zdravniki niso nikoli potuhtali, sem bil pogosto bolan. Zato so moji starši sklenili, da je bolje, da ne hodim v šolo. Ampak zdaj sem krepkejši. Od zadnje operacije je minilo že osem mesecev in nove najbrž ne bom potreboval še nekaj let.

Mami me uči doma. Včasih je ilustrirala otroške knjige. Riše res izvrstne vile in morske deklice. Ampak fantovskih zadev pa ne zna risati prav dobro. Nekoč mi je poskusila narisati Dartha Vaderja, ampak je bil na koncu bolj podoben robotu v obliki gobe. Že dolgo je nisem videl ničesar narisati. Mislim, da je preveč zaposlena z mano in Vio.

Ne morem reči, da sem si od nekdaj želel iti v šolo, ker to ne bi bilo čisto res. Želel bi si iti v šolo samo, če bi bil takšen kot vsi drugi otroci, ki hodijo v šolo. Da bi imel veliko prijateljev in se družil z njimi po šoli in takšne reči.

Zdaj imam bolj malo dobrih prijateljev. Moj najboljši prijatelj je Christopher, sledita mu Zachary in Alex. Poznamo se že, odkar smo bili dojenčki. In od takrat me poznajo takšnega, kakršen sem. Navajeni so me. Ko smo bili majhni, smo se stalno igrali skupaj, potem pa se je Christopher preselil v Bridgeport v Connecticutu. To je več kot uro oddaljeno od soseke North River Heights na vrhnji

špici Manhattna, kjer živim jaz. Zachary in Alex pa sta začela hoditi v šolo. Zdaj imata cel kup novih prijateljev. Ampak če se srečamo na ulici, sta še zmeraj prijazna z mano. Vedno pozdravita.

Imam še druge prijatelje, ampak ne tako dobrih, kot so bili Christopher, Zack in Alex. Zack in Alex sta me na primer vedno povabila na rojstnodnevno zabavo, ko smo bili majhni, Jeol, Eamonn in Gabe pa me niso nikoli. In seveda grem vedno na Christopherjev rojstni dan. Mogoče se preveč sekiram zaradi rojstnodnevnih zabav.

Kako sem prišel na svet

Všeč mi je, kadar mami pove to zgodbo, ker me vedno spravi v smeh. Ni smešna, tako kot so smešni vici, ampak ko jo pove mami, z Vio vedno pokava od smeha.

Ko sem bil še v maminem trebuhu, se nikomur ni sanjalo, da bom iz njega prišel tak, kakršen sem. Mami je štiri leta pred mano rodila Vio in tisto je bila takšna »mala malca« (mamine besede), da ni bilo nobenega razloga, da bi opravljali kakšne posebne preiskave. Približno dva meseca pred mojim rojstvom so zdravniki ugotovili, da je nekaj narobe z mojim obrazom, ampak niso mislili, da bo tako hudo. Mami in očiju so povedali, da bom imel razklano nebo in še nekaj drugih zadev. Rekli so jim »manjše anomalije«.

Tiste noči, ko sem se rodil, sta bili v porodni sobi dve medicinski sestri. Ena je bila zelo prijetna in prijazna. Druga pa, tako pravi mami, se ni zdela niti malo prijetna in prijazna. Imela je zelo velike roke in je (zdaj pride tisto smešno) kar naprej prdela. Recimo, moji mami je prinesla zdrobljen led in je prdnila. Preverila je mamin krvni tlak in je prdnila. Mami pravi, da je komaj verjela, saj se ni niti enkrat opravičila! Za povrh mamin zdravnik tiste noči ni dežural, tako da je obtičala z nekim tečnim mladim zdravnikom, ki sta ga z očijem klicala Doogie, po neki stari nadaljevanki (samo kadar ga ni bilo zraven). Ampak mami pravi, da čeprav so bili vsi v sobi nekam čemerni, jo je oči celo noč spravljal v dobro voljo.

Mami pravi, da je cela soba potihnila, ko sem prišel iz trebuha. Sploh si me ni imela priložnosti ogledati, ker me je prijazna sestra nemudoma odnesla iz sobe. Oči ji je sledil s tako naglico, da mu je iz rok padla kamera in se razbila na milijon koščkov. Potem se je mami ujezila in je skušala vstati s postelje, da bi videla, kam gresta,

ampak jo je prdeča sestra z zelo velikimi rokami zadržala na postelji. Začeli sta se kregati, ker je bila mami histerična, prdeča sestra se je drla nanjo, naj se umiri, nato pa sta obe začeli kričati, naj pride zdravnik. Ampak, veste kaj? Omedlel je! Padel po tleh! Ko je torej prdeča sestra opazila, da je omedlel, ga je začela dregati z nogo, da bi se prebudil, in vpiti nanj: »Kakšen zdravnik pa ste? Kakšen zdravnik pa ste? Vstanite! Vstanite!« V glavnem, kadar mami pripoveduje to zgodbo, odigra vse glasove – tudi prdenje – in je res, res, *res* smešno.

Mami pravi, da se je prdeča sestra izkazala za res prijazno. Ves čas je ostala z njo. Ni odšla, niti ko se je vrnil oči in so jima zdravniki povedali, kako bolan sem. Mami se natančno spomni, kaj ji je sestra šepnila na uho, ko je zdravnik dejal, da najverjetneje ne bom preživel noči: »Vse, kar je rojeno iz Boga, premaga svet.« In naslednji dan, ko sem preživel noč, je ta sestra držala mojo mami za roko, ko so ji prvič prinesli mene.

Mami pravi, da so ji do tedaj povedali že vse o meni. Pripravljala se je, kako bo, ko me bo zagledala. Ampak pravi, da ko je prvič uzrla moj speštani obrazek, je videla samo, kako ljubke oči imam.

Da ne pozabim: Mami je lepa. In oči je čeden. Via je ljubka. Če ste se slučajno spraševali.

Pri Christopherju

Ko se je Christopher pred tremi leti odselil, me je res zamorilo. Takrat sva bila oba stara približno sedem let. Cele ure sva se igrala s figuricami iz *Vojne zvezd* in se dvobojevala z laserskima mečema. To pogrešam.

Prejšnjo pomlad smo se odpeljali do Christopherja v Bridgeport. Po kuhinji sva brskala za prigrizki in slišal sem, kako je mami v pogovoru z Liso, Christopherjevo mami, omenila, da bom jeseni šel v šolo. Še nikoli, res nikoli je nisem slišal omeniti šole.

»Kaj praviš?« sem jo vprašal.

Mami se je zdela presenečena, kot da tega ne bi smel slišati.

»Le povej mu, o čem razmišljaš, Isabel,« je rekel oči. Bil je na drugi strani dnevne sobe in klepetal s Christopherjevim očijem.

»Se bomo pozneje pogovorili o tem,« je rekla mami.

»Ne, hočem vedeti, kaj sta se pogovarjali,« sem odvrnil.

»Mar ne misliš, da si pripravljen na šolo, Auggie?« je rekla mami.

»Ne,« sem rekel.

»Tudi jaz ne,« je pristavil oči.

»To je to, zadeva končana,« sem skomignil in ji sedel v naročje, kot bi bil dojenček.

»Mislim, da bi se moral naučiti več, kot te lahko naučim jaz,« je rekla mami. »Mislim, daj no, Auggie, saj veš, kako slabo mi grejo ulomki.«

»V katero šolo?« me je zanimalo. Že sem čutil, da mi gre na jok.

»V Beecherjevo osnovno šolo. Čisto zraven nas.«

»Hudo! To je dobra šola, Auggie,« je rekla Lisa in me potrepkala po kolenu.

»Zakaj ne v Viino šolo?« sem hotel vedeti.

»Prevelika je,« je odgovorila mami. »Menim, da ne bi bila dobra zate.«

»Nočem,« sem rekel. Priznam: nalašč sem zvenel malce dojenčkasto.

»Ni ti treba storiti ničesar, česar nočeš,« me je potolažil oči, stopil do mene in me dvignil iz maminega naročja. Odnese me je na drug konec kavča in si me posadil na kolena. »Ne bova te silila početi ničesar, česar nočeš.«

»Ampak zanj bi bilo to dobro, Nate,« je rekla mami.

»Ne, če noče iti,« je odvrnil oči in me pogledal. »Ne, če ni pripravljen.«

Videl sem, kako je mami pogledala Liso, ona pa je segla k njej in jo stisnila za dlan.

»Se boste že zmenili,« je rekla Lisa moji mami. »Saj se zmeraj.«

»Pogovorimo se raje pozneje,« je rekla mami. Videl sem, da se bosta z očijem skregala glede tega. Upal sem, da bo zmagal oči. Čeprav je del mene vedel, da ima prav mami. In po pravici povedano, res ni imela pojma o ulomkih.

Vožnja

Pot domov je bila dolga. Kakor vedno sem zaspal na zadnjem sedežu z glavo v Viinem naročju, kot bi bila moja blazina, z brisačo, ovito okrog varnostnega pasu, da je ne bi cele poslinil. Tudi Via je zaspala, mami in oči pa sta se pogovarjala o odraslih rečeh, ki me ne zanimajo.

Ne vem, kako dolgo sem spal, toda ko sem se zbudil, sem v oknu avtomobila zagledal polno luno. Noč je bila vijoličasta in vozili smo se po avtocesti, polni avtomobilov. Tedaj sem zaslišal, kako se mami in oči pogovarjata o meni.

»Ne moreva ga ščititi v nedogled,« je mami šepnila očiju, ki je vozil. »Ne moreva se pretvarjati, da se bo jutri zbudil in to ne bo njegova dejanskost, ker pač *je*, Nate, in morava mu pomagati, da se bo naučil ubadati z njo. Ne moreva se stalno izogibati situacijam, ki ...«

»In zato ga pošiljava v šolo. Kot jagnje, ki ga peljejo v zakol ...« je jezno odvrnil oči, ampak stavka ni dokončal, saj je v ogledalu videl, da sem dvignil glavo.

»Kaj je jagnje, ki ga peljejo v zakol?« sem zaspano vprašal.

»Zaspi nazaj, Auggie,« je blago rekel oči.

»V šoli bodo vsi zijali vame,« sem rekel in planil v jok.

»Ljubček,« je rekla mami. Obrnila se je na sovoznikovem sedežu in položila dlan na mojo. »Saj veš, da če tega nočeš, ti ni treba. Ampak govorila sva že s tamkajšnjim ravnateljem in mu povedala zate in si te res želi spoznati.«

»Kaj si mu povedala o meni?«

»Kako zabaven si in kako prijazen in brihten. Ko sem mu povedala, da si že pri šestih prebral *Jezdeca zmajev*, je rekel: 'Hudo! Tega fanta moram spoznati.'«

»Si mu povedala še kaj drugega?« sem vrtal dalje.

Mami se mi je nasmehnila. Počutil sem se, kot bi me objela z nasmehom.

»Povedala sem mu vse o tvojih operacijah, in kako hraber si,« je odgovorila.

»Se pravi, da ve, kakšen sem?« sem vprašal.

»No, s seboj sva imela slike lanskega poletja v Montauku,« je rekel oči. »Pokazala sva mu slike cele družine. In tisti super posnetek, na katerem v čolnu držiš tisto bokoplavutarico!«

»Tudi ti si bil tam!« Moram priznati, da me je njegova vpletenost malce razočarala.

»Oba sva govorila z njim, ja,« je priznal oči. »Res prijazen možak je.«

»Všeč bi ti bil,« je dodala mami.

Nenadoma se je zazdelo, da sta oba na isti strani.

»Čakajta malo, kdaj ste se srečali?« sem hotel vedeti.

»Lani nama je razkazal šolo,« je odvrnila mami.

»Lani?« sem osupnil. »Se pravi, da o tem razmišljata že celo leto, pa mi še nista povedala?«

»Nisva vedela, ali boš sploh sprejet, Auggie,« je pojasnila mami. »V to šolo res težko prideš. Cel vpisni postopek imajo. Ni se mi zdelo pametno, da bi ti omenjala in bi se brez potrebe razburjal.«

»Ampak imaš prav, Auggie, morala bi ti povedati prejšnji mesec, ko sva izvedela, da si sprejet,« je rekel oči.

»Če še enkrat premislim,« je zavzdihnila mami, »imaš najbrž prav.«

»Je s tem povezan tudi obisk tiste ženske?« sem rekel. »Tiste, ki mi je dala pisati test?«

»Pravzaprav, ja,« je rekla mami. Zdelo se je, da jo tare krivda. »Ja.«

»Rekla si mi, da mi merijo IQ,« sem rekel.

»Vem, no, to je bila bela laž,« je odgovorila. »Tisti test je bil potreben za vpis v šolo. Mimogrede, na njem si se izkazal.«

»Se pravi, da si se lagala,« sem rekel.

»Bila je bela laž, ampak, ja. Oprosti,« je rekla in se skušala nasmejniti, ampak ko ji nasmeha nisem vrnil, se je obrnila in se zazrla naprej.

»Kaj je jagnje, ki ga peljejo v zakol?« sem ponovil.

Mami je zavzdihnila in očiju namenila »pogled«.

»Tega ne bi smel reči,« je rekel oči in me pogledal v vzratnem ogledalu. »Ni res. Takole je: Z mami te imava tako rada, da te želiva zaščititi na vse možne načine. Le da včasih to počneva vsak drugače.«

»Nočem v šolo,« sem odgovoril in prekrizal roke.

»Dobro bi bilo zate, Auggie,« je rekla mami.

»Mogoče bom šel naslednje leto,« sem odgovoril in se zazrl skozi okno.

»Letos bi bilo bolje, Auggie,« je rekla mami. »Veš, zakaj? Ker boš šel v peti razred in to je prvo leto predmetne stopnje – za vse. Ne boš edini novi otrok.«

»Bom pa edini otrok, ki je videti kot jaz,« sem rekel.

»Ne bom trdila, da to zate ne bo velik izziv, ker to prav dobro veš,« je odgovorila. »Ampak bo dobro zate, Auggie. Veliko prijateljev boš dobil. In naučil se boš stvari, ki se jih z mano ne bi nikoli.« Obrnila se je nazaj in me pogledala. »Ko nama je razkazal šolo, veš, kaj so imeli v naravoslovnem laboratoriju? Drobnega piščančka, ki se je ravnokar valil iz jajca. Kako luštkan je bil! Auggie, pravzaprav me je malce spomnil nate, ko si bil še dojenček ..., s tistimi svojimi velikimi rjavimi očmi ...«

Običajno mi je všeč, kadar govorita, kako je bilo, ko sem bil dojenček. Včasih me prime, da bi se zvil v majhno žogico in pustil,

da me celega prebožata in poljubčkata. Pogrešam čase, ko sem bil dojenček in nisem vedel nič. Ampak zdaj nisem bil razpoložen za to.

»Nočem iti,« sem rekel.

»Kaj pa takole? Bi vsaj spoznal gospoda Rittmana, preden se dokončno odločiš?« je vprašala mami.

»Kdo je gospod Rittman?« sem vprašal.

»Ravnatelj,« je odgovorila mami.

»Gospod *Rittman*?« sem ponovil.

»Ja, a ne?« je z nasmehom odgovoril oči in me pogledal v vzratnem ogledalu. »Si lahko predstavljaš to ime, Auggie? Mislim, kdo na svetu bi se sploh strinjal, da mu je ime gospod Rittman?«

Nasmehnil sem se, čeprav nisem hotel, da me vidita nasmejanega. Oči je bil edina oseba na svetu, ki me je znal spraviti v smeh, tudi če mi niti pod razno ni bilo do smeha. Oči je znal spraviti v smeh čisto vse.

»Auggie, veš, kaj, mislim, da bi moral v to šolo samo zato, da boš slišal to ime po ozvočenju!« je navdušeno predlagal oči. »Si predstavljaš, kako smešno bo to? Halo, halo! Kličemo gospoda Rittmana!« Govoril je z visokim glasom kakor starka. »Pozdravljeni, gospod Rittman! Vidim, da ste danes prišli *ta zadnji*! So se vam spet zaleteli v *zadek* avtomobila? Kdo, ki je vozil *ritensko*?«

Začel sem se smejati, sploh ne zato, ker bi bil tako smešen, ampak ker me je jeza na starše minila.

»Lahko bi bilo še huje!« je z normalnim glasom nadaljeval oči. »Z mami sva imela na faksu profesorico, ki ji je bilo ime gospa Rita.«

Zdaj se je smejala tudi mami.

»A res?« nisem verjel.

»Rita Roberts,« je odvrnila mami in privzdignila roko, kot bi hotela priseči.

»Imela je ogromna krajca,« je rekel oči.

»Nate!« se je oglasila mami.

»Kaj? Lica je imela kot lunina krajca, nič drugega.«

Mami se je obenem smejala in zmajevala z glavo.

»Ej, ej, že vem!« je navdušeno vzkliknil oči. »Peljimo ju na zme-
nek na slepo! Si predstavljata? Gospa Rita, to je gospod Rittman.
Gospod Rittman, to je gospa Rita. Lahko bi se poročila in imela
kopico majhnih Ritkic.«

»Ubogi gospod Rittman,« je mami zmajala z glavo. »Auggie ga
sploh še ni srečal, Nate!«

»Kdo je gospod Rittman?« je omotično vprašala Via. Ravno se je
prebudila.

»Ravnatelj moje nove šole,« sem odvrnil.